

Stowarzyszenie Ogrodowe
POLSKI ZWIĄZEK DZIAŁKOWCÓW
KRAJOWA RADA

R E G U L A M I N
RODZINNEGO OGRODU
DZIAŁKOWEGO

**uchwalony przez
Krajową Radę Polskiego Związku Działkowców
w dniu 1 października 2015 roku
ze zmianami wprowadzonymi
w dniu 28 czerwca 2018 roku**

Warszawa, 28.06.2018 r.

ROZDZIAŁ I

Przepisy wstępne

§ 1 [Zakres regulacji]

1. Regulamin rodzinnego ogrodu działkowego, zwany dalej „regulaminem”, określa szczegółowe zasady zagospodarowania i korzystania z działki oraz funkcjonowania i zagospodarowania rodzinnego ogrodu działkowego, a także zasady korzystania z terenu ogólnego i infrastruktury ogrodowej.
2. Regulamin obowiązuje wszystkich przebywających na obszarze rodzinnego ogrodu działkowego.
3. W rozumieniu regulaminu, rodzinnym ogrodem działkowym, zwanym dalej „ROD”, jest wyłącznie ROD prowadzony przez stowarzyszenie ogrodowe Polski Związek Działkowców.

§ 2 [Rodzinny ogród działkowy]

1. ROD jest podstawową jednostką organizacyjną Polskiego Związku Działkowców, zwanego dalej „PZD”.
2. ROD stanowi wydzielony obszar lub obszary przeznaczone na cele rodzinnych ogrodów działkowych, składające się z działek i terenu ogólnego, służące do wspólnego korzystania przez działkowców, wyposażone w infrastrukturę ogrodową.
3. ROD powinien posiadać nazwę uchwaloną przez walne zebranie i nadaną przez okręgową radę PZD.

§ 3 [Urządzenie użyteczności publicznej]

ROD są urządzeniami użyteczności publicznej, służącymi zaspokajaniu wypoczynkowych, rekreacyjnych i innych potrzeb socjalnych członków społeczności lokalnych poprzez zapewnienie im powszechnego dostępu do ROD oraz działek dających możliwość prowadzenia upraw ogrodniczych na własne potrzeby, a także podniesienie standardów ekologicznych otoczenia.

§ 4 [Tereny i sektory ROD]

1. ROD może składać się z kilku terenów.
2. Teren, jako obszar gruntu, jest wydzieloną jednostką przestrzenną podzieloną na działki.
3. ROD (w tym także teren), w zależności od wielkości, można podzielić na sektory.
4. Sektor jest pomocniczą jednostką przestrzenną ROD ułatwiającą zarządzanie i funkcjonowanie ROD, oznaczoną na planie zagospodarowania ROD.

§ 5 [Działka w ROD]

1. Działka jest podstawową jednostką przestrzenną ROD, której powierzchnia nie może przekraczać 500 m², służącą zaspokajaniu potrzeb działkowca i jego rodziny w zakresie prowadzenia upraw ogrodniczych, wypoczynku i rekreacji.
2. Powierzchnia i granice działki muszą być zgodne z planem zagospodarowania ROD.
3. Działka nie podlega podziałowi na mniejsze jednostki przestrzenne.

§ 6 [Zakazy dotyczące wykorzystania działki]

1. Działka w ROD nie może być wykorzystywana do innych celów, niż określone w § 5 ust.1, a w szczególności obowiązuje całkowity zakaz prowadzenia na działce działalności gospodarczej lub innej działalności zarobkowej oraz wynajmowania części lub całej działki.
2. Zakaz, określony w ust. 1, stosuje się odpowiednio do altany działkowej.

§ 7 [Zakaz zamieszkiwania]

1. Działka nie może być wykorzystywana do zamieszkiwania.
2. Przez zamieszkiwanie rozumie się przebywanie z zamiarem skupienia i realizacji swoich spraw życiowych.
3. Altana działkowa na terenie działki w ROD nie jest obiektem mieszkalnym; przebywanie w niej nie może stanowić podstawy do urzędowego potwierdzenia czasowego lub stałego pobytu.

§ 8 [Działkowiec]

Działkowcem jest pełnoletnia osoba fizyczna uprawniona do korzystania z działki w ROD na podstawie prawa do działki nabytego zgodnie z ustawą z dnia 13 grudnia 2013 roku o rodzinnych ogrodach działkowych, zwanej dalej „ustawą”.

§ 9 [Uprawnienia i obowiązki działkowca]

1. Działkowiec jest w szczególności uprawniony do:
 - 1) zagospodarowania działki i wyposażenia jej w odpowiednie obiekty i urządzenia zgodnie z ustawą i regulaminem,
 - 2) uczestniczenia w szkoleniach organizowanych przez zarząd ROD lub okręgowy zarząd PZD na zasadach określonych w przepisach wydanych przez właściwe statutowo organy PZD,
 - 3) korzystania z biblioteki ogrodowej,
 - 4) występowania do zarządu ROD w sprawach dotyczących zagospodarowania i użytkowania ROD i działki,
 - 5) zgłaszania wniosków dotyczących funkcjonowania i zarządzania ROD,

- 6) korzystania z urządzeń wspólnych ROD,
 - 7) uczestniczenia w imprezach i uroczystościach organizowanych przez zarząd ROD.
2. Działkowiec ma w szczególności obowiązek:
- 1) przestrzegać ustawę,
 - 2) przestrzegać regulamin i statut PZD w zakresie określonym w ustawie,
 - 3) użytkować działkę zgodnie z ustawą i regulaminem,
 - 4) niezwłocznie przywrócić stan zgodny z regulaminem na działce, terenie ogólnym lub w infrastrukturze ogrodowej w razie naruszenia zasad wynikających z regulaminu,
 - 5) działać w interesie ROD,
 - 6) uiszczać opłaty ogrodowe uchwalone przez uprawnione statutowe organy PZD w terminach przez nie ustalonych, a w przypadku opóźnienia - wraz z obowiązującymi odsetkami ustawowymi,
 - 7) aktualizować dane osobowe i adres do korespondencji,
 - 8) otaczać opieką mienie ROD,
 - 9) przestrzegać zasad współżycia społecznego.

§ 10 [*Własność*]

1. Infrastruktura ogrodowa w rozumieniu ustawy stanowi własność PZD.
2. Nasadzenia, urządzenia i obiekty znajdujące się na działce, wykonane lub nabyte ze środków finansowych działkowca, stanowią jego własność.

ROZDZIAŁ II

Zasady organizacyjne ROD

§ 11 [*Funkcjonowanie organów PZD*]

1. Organami PZD w ROD są:
 - 1) walne zebranie ROD (konferencja delegatów ROD),
 - 2) zarząd ROD,
 - 3) komisja rewizyjna ROD.
2. Członkami organów PZD w ROD mogą być – na zasadach określonych w statucie - wyłącznie członkowie PZD.
3. Zasady funkcjonowania organów PZD określa statut PZD.

§ 12 [*Walne zebrania i konferencje delegatów*]

1. Najwyższym organem PZD w ROD jest walne zebranie ROD.
2. Prawo uczestniczenia w walnym zebraniu ROD przysługuje wyłącznie członkowi zwyczajnemu PZD.
3. Na zasadach określonych w statucie, zamiast walnych zebrań ROD mogą odbywać się konferencje delegatów ROD.

4. Do konferencji delegatów ROD stosuje się odpowiednio postanowienia dotyczące walnych zebrań ROD.

§ 13 [*Zebrania działkowców*]

W ROD mogą odbywać się zebrania działkowców o charakterze porządkowym i informacyjnym w sprawach nie zastrzeżonych dla walnych zebrań ROD.

§ 14 [*Zarząd ROD*]

Zarząd ROD prowadzi sprawy ROD i reprezentuje go na zewnątrz według zasad określonych w statucie.

§ 15 [*Gospodarz ROD*]

1. Zarząd ROD może ustanowić gospodarza (gospodarzy) ROD. Gospodarzem nie może być członek komisji rewizyjnej ROD, ani członek zarządu ROD.
2. Sprawy gospodarcze zapewniające funkcjonowanie ROD i infrastruktury ogrodowej należą do obowiązków gospodarza (gospodarzy) ROD.
3. Nadzór nad pracą gospodarza (gospodarzy) ROD sprawuje zarząd ROD.

§ 16 [*Posiedzenia i uchwały zarządu ROD*]

Zarząd ROD obraduje na posiedzeniach i podejmuje decyzje w formie uchwał.

§ 17 [*Wypowiedzenie umowy dzierżawy działkowej*]

1. Zarząd ROD może wypowiedzieć umowę dzierżawy działkowej, nie później niż na miesiąc naprzód, na koniec miesiąca kalendarzowego, jeżeli działkowiec:
 - 1) pomimo pisemnego upomnienia nadal korzysta z działki lub altany w sposób sprzeczny z przepisami ustawy lub regulaminem, niszczy infrastrukturę ogrodową albo wykracza w sposób rażący lub uporczywy przeciwko porządkowi ogrodowemu, czyniąc uciążliwym korzystanie z innych działek lub
 - 2) wybudował, nadbudował lub rozbudował na terenie działki altanę lub inny obiekt z naruszeniem przepisów prawa stwierdzonym przez właściwy organ administracji publicznej,
 - 3) jest w zwłoce z zapłatą opłat ogrodowych lub opłat związanych z utrzymaniem działki na rzecz stowarzyszenia ogrodowego za korzystanie z działki co najmniej przez 6 miesięcy pomimo uprzedzenia go na piśmie o zamiarze wypowiedzenia umowy i wyznaczenia dodatkowego, miesięcznego terminu do zapłaty zaległych i bieżących należności, lub

- 4) oddał działkę lub jej część osobie trzeciej do płatnego lub bezpłatnego używania.
2. Szczegółowe zasady oraz tryb wypowiedzania umowy dzierżawy działkowej określa statut PZD.

§ 18 [*Zasady przyjmowania wpłat*]

1. Zarząd ROD przyjmuje od działkowców wszystkie wpłaty na konto bankowe. Zarząd ROD podaje do wiadomości działkowców numer konta bankowego ROD.
2. W uzasadnionych przypadkach osoba upoważniona przez zarząd ROD (kasjer) może osobiście przyjmować od działkowców wpłaty. Kasjerem nie może być członek komisji rewizyjnej ROD, członek zarządu ROD pełniący funkcję prezesa, wiceprezesa oraz sekretarza, ani osoba prowadząca księgowość ROD.
3. Kasjer wydaje wpłacającemu pokwitowanie imienne z wyszczególnieniem daty, tytułu i wysokości wpłaty. Każdy rodzaj opłaty wyodrębnia się na pokwitowaniu. Pokwitowanie wydaje się na drukach obowiązujących w PZD, które stanowią dokumenty ścisłego zarachowania.

§ 19 [*Odsetki ustawowe; dzień wpłaty*]

1. W przypadku nie opłacenia opłat ogrodowych w ustalonym przez walne zebranie ROD terminach, zarząd ROD obowiązany jest naliczać odsetki ustawowe za opóźnienie licząc od dnia następnego po ustalonym terminie.
2. Jeżeli dzień oznaczony jako termin wpłaty jest dniem ustawowo wolnym od pracy, termin upływa dnia następnego.
3. Za dzień wpłaty uznaje się datę wpływu środków na konto ROD albo datę wpłaty w kasie ROD.

§ 20 [*Opóźnienia w uiszczeniu opłat ogrodowych*]

1. W przypadku opóźnienia wpłaty opłat ogrodowych, zarząd ROD wzywa na piśmie działkowca do dokonania wpłaty należności w oznaczonym terminie informując jednocześnie, że niewykonanie wezwania (w całości lub części) zagrożone jest sankcjami przewidzianymi w ustawie.
2. Pisemne wezwanie, o którym mowa w ust.1 doręcza się działkowcowi bezpośrednio za pokwitowaniem lub za pośrednictwem poczty za zwrotnym potwierdzeniem odbioru. Koszty wezwania obciążają działkowca.
3. W razie niewykonania wezwania, o którym mowa w ust. 1, zarząd ROD może w odpowiednim trybie wytoczyć powództwo o zapłatę należności do właściwego sądu powszechnego.

§ 21 [*Ewidencja działek*]

Zarząd ROD prowadzi ewidencję działek na zasadach określonych w ustawie i statucie PZD.

§ 22 [*Bezpieczeństwo w ROD*]

1. Zarząd ROD obowiązany jest do działania na rzecz bezpieczeństwa w ROD. W tym celu zarząd ROD przedstawia walnemu zebraniu ROD propozycje dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa na terenie ROD.
2. Propozycje, o których mowa w ust. 1, uwzględniają w szczególności możliwość monitorowania ROD, jego ochrony we własnym zakresie lub przez posiadający koncesję podmiot, budowy urządzeń służących bezpieczeństwu (oświetlenie, łączność), a także współpracę z organami porządkowymi.

§ 23 [*Imprezy w ROD*]

Zarząd organizuje w ROD imprezy kulturalne i integracyjne, a w szczególności dzień działkowca, inicjuje współpracę z domami kultury oraz innymi placówkami i organizacjami pozarządowymi o celach społecznych.

§ 24 [*Działalność kontrolna*]

Działalność kontrolną w ROD prowadzi komisja rewizyjna ROD. Zadania komisji rewizyjnej ROD określa statut PZD.

§ 25 [*Zadania komisji rewizyjnej*]

1. Komisja rewizyjna ROD dokonuje okresowej oceny całokształtu działalności zarządu ROD.
2. Komisja rewizyjna ROD dokonuje, co najmniej dwa razy w roku kalendarzowym, kontroli i oceny działalności zarządu ROD, w tym finansowej.

ROZDZIAŁ III

Działalność mediacyjna w rodzinnym ogrodzie działkowym

§ 26 [*Mediacja*]

1. Spory pomiędzy działkowcami mogą być rozstrzygane w drodze mediacji.
2. Mediację, za zgodą zainteresowanych stron, prowadzi komisja mediacyjna powołana przez zarząd ROD.
3. Jeżeli mediacja nie zakończy się ugodą, sprawę przejmuje zarząd ROD.

§ 27 [Ugoda]

1. Zawarcie ugody następuje w formie pisemnej. Ugodę podpisują strony i członkowie komisji mediacyjnej. Ugoda nie może naruszać obowiązujących przepisów.
2. Działkowcy, którzy zawarli ugodę, zobowiązani są do jej wykonania i przestrzegania zawartych w niej ustaleń.
3. Jeżeli którakolwiek ze stron nie wywiązuje się z warunków ugody, sprawę rozstrzyga zarząd ROD.

ROZDZIAŁ IV Zagospodarowanie ROD

§ 28 [Podmiot zagospodarowujący ROD]

Zagospodarowanie ROD oraz budowa podstawowych urządzeń należą do PZD.

§ 29 [Plan zagospodarowania ROD]

1. Podstawą budowy, wyposażenia i urządzenia ROD jest plan zagospodarowania ROD.
2. Plan zagospodarowania ROD zatwierdza okręgowy zarząd PZD.
3. Wniosek o zmianę planu zagospodarowania ROD składa zarząd ROD na podstawie uchwały walnego zebrania ROD.
4. Zmiany w planie zagospodarowania ROD dokonuje okręgowy zarząd PZD w formie aneksu do planu, obejmującego obszar ROD, którego zmiana dotyczy.
5. Zmiany w planie zagospodarowania ROD nie mogą powodować zwiększenia powierzchni działki poza normę określoną w ustawie.

§ 30 [Treść planu zagospodarowania ROD]

Plan zagospodarowania ROD, oparty jest na podkładzie geodezyjnym, określa granice ROD, jego podział na działki z zaznaczeniem ich granic, powierzchni i numeracji oraz podstawową infrastrukturę ogrodową.

§ 31 [Infrastruktura ogrodowa]

1. Infrastrukturę ogrodową stanowią urządzenia, będące własnością PZD, służące do wspólnego używania przez osoby korzystające z działek oraz do prawidłowego funkcjonowania ROD, a w szczególności:
 - 1) ogrodzenie zewnętrzne,
 - 2) aleje i drogi ogrodowe,
 - 3) miejsca postojowe,
 - 4) place gospodarcze, tereny rekreacyjne i sportowe, ogródki jordanowskie i inne tereny użytku ogólnego,
 - 5) budynki,
 - 6) hydrofornie,
 - 7) sanitariaty,
 - 8) zieleń ogrodowa i pasy zieleni ochronnej,

- 9) sieć wodociągowa, energetyczna lub inna, o ile nie wchodzi w skład przedsiębiorstwa.
2. W celu zapewnienia optymalnych warunków do korzystania z działek i funkcjonowania ROD, zarząd ROD dąży do wyposażenia ROD w niezbędną infrastrukturę ogrodową.

§ 32 [Miejsca postojowe]

Lokalizacja miejsc postojowych powinna uwzględniać potrzeby działkowców, funkcjonalność, wpływ na środowisko naturalne oraz być możliwie najmniej uciążliwa dla działkowców.

§ 33 [Szczególne wykorzystanie terenu ROD]

1. Wykorzystanie infrastruktury ogrodowej do celów innych niż określone w § 31 ust. 1, może odbywać się wyłącznie na zasadach określonych w odrębnych przepisach wydanych przez właściwe statutowo organy PZD.
2. Budowa lub instalowanie na terenie ROD urządzeń nie będących infrastrukturą ogrodową, jest niedopuszczalna, chyba że zgodę udzieli okręgowy zarząd PZD.
3. Naruszenie zasad określonych w ust. 1 lub 2 nie może wywoływać negatywnych skutków prawnych lub finansowych dla PZD.

§ 34 [Alejki i drogi]

1. Zarząd ROD zobowiązany jest zapewnić drożność ciągów komunikacyjnych (alejek i dróg ogrodowych).
2. Zabrania się zwałowania ciągów komunikacyjnych (alejek i dróg ogrodowych), zwłaszcza poprzez nieuprawnione sadzenie drzew, krzewów lub innych roślin.

§ 35 [Sanitariaty]

ROD powinny być wyposażone w ogólnodostępne sanitariaty.

§ 36 [Utrzymanie porządku i czystości]

1. Utrzymanie porządku i czystości należy do:
 - 1) zarządu ROD - w odniesieniu do terenu ogólnego;
 - 2) działkowca - w odniesieniu do jego działki (z zastrzeżeniem § 67 pkt 3);
 - 3) właściwej gminy - w odniesieniu do terenów przylegających do ROD, chyba że obowiązek ten na mocy przepisów szczególnych ciąży na osobach fizycznych, jednostkach organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej lub osobach prawnych innych niż stowarzyszenie ogrodowe.
2. Zarząd ROD odpowiada za zgodne z obowiązującym prawem, w tym prawem miejscowym, zbieranie i usuwanie odpadów z terenu ROD.

§ 37 [*Hodowla pszczół*]

1. W ROD, za zgodą walnego zebrania ROD, dopuszcza się hodowlę pszczół.
2. Hodowla pszczół może być prowadzona wyłącznie w zbiorowej pasiece.
3. Pasieka, o której mowa w ust. 2, jest to wydzielona na ten cel część terenu ogólnego ROD, odizolowana od pozostałej części ROD żywopłotem wysokim lub ekranem, o wysokości nie mniejszej niż 3 metry.
4. Wszelkie prace w pasiece należy prowadzić w sposób zapewniający bezpieczeństwo działkowców.
5. Działkowcy, którzy prowadzą hodowlę pszczół w pasiece ogrodowej tworzą koło pszczelarzy.
6. Nadzór nad działalnością koła sprawuje zarząd ROD.

§ 38 [*Nadzór nad zagospodarowaniem ROD*]

Nadzór nad zagospodarowaniem ROD sprawuje zarząd ROD.

ROZDZIAŁ V **Zagospodarowanie działki**

§ 39 [*Zasady zagospodarowania działki*]

Działkowiec może zagospodarować działkę i wyposażyć ją w odpowiednie obiekty i urządzenia na zasadach określonych w przepisach powszechnie obowiązujących oraz w regulaminie.

§ 40 [*Granice działki*]

1. Granice działki muszą być zgodne z planem zagospodarowania ROD i trwale oznakowane.
2. Zmiana granic działki wymaga uprzedniej zmiany planu zagospodarowania ROD.
3. Obowiązek przywrócenia zgodności granic działki z planem zagospodarowania ROD spoczywa na zarządzie ROD. Jednakże obowiązek ten obciąża działkowca, jeżeli samowolnie naruszył granice działki.

§ 41 [*Dopuszczalne urządzenia*]

Z uwzględnieniem warunków określonych w przepisach powszechnie obowiązujących oraz w regulaminie, działka może być wyposażona w następujące urządzenia:

- 1) altanę działkową,
- 2) szklarnię,
- 3) tunel foliowy,
- 4) okna inspektowe,
- 5) studnię, sieć wodociągową, kanalizacyjną i sieć elektryczną,
- 6) zbiorniki wodne (basen, brodzik, oczko wodne),
- 7) bezodpływowe zbiorniki na nieczystości ciekłe,

- 8) pergole, trejaże, murki kwiatowe, ogródki skalne i kąciki wypoczynkowe,
- 9) piaskownicę, huśtawkę i inne urządzenia rekreacyjne.

§ 42 [*Kompostownik*]

1. Działka musi być wyposażona w kompostownik.
2. Kompostownik oraz zamknięte pojemniki z nawozami płynnymi należy umieszczać w zacienionej części działki, w miejscu mniej widocznym, w odległości co najmniej 1 m od granic działki.
3. Działkowiec ma obowiązek kompostować odpady pochodzenia organicznego, a w szczególności pochodzące z działki części roślin.

§ 43 [*Zbiornik na nieczystości ciekłe*]

1. Z zastrzeżeniem warunków określonych w przepisach powszechnie obowiązujących, działka może być wyposażona w zbiornik na nieczystości ciekłe. Odpowiedzialność za warunki sanitarno-higieniczne i ochronę wód gruntowych przed skażeniami ponosi działkowiec.
2. Eksploatacja urządzeń, o których mowa w ust. 1, wywóz nieczystości lub ich utylizacja musi odbywać się na warunkach określonych w przepisach powszechnie obowiązujących.
3. Działkowiec obowiązany jest powiadomić na piśmie zarząd ROD o zamiarze budowy zbiornika na nieczystości ciekłe, załączając rysunek uwzględniający jego usytuowanie względem granic działki zgodnie z obowiązującymi przepisami, w miejscu zapewniającym swobodny dostęp wozu asenizacyjnego.

§ 44 [*Altana działkowa*]

1. Altana działkowa stanowi wolno stojący budynek rekreacyjno-wypoczynkowy lub inny obiekt budowlany spełniający taką funkcję, położony na terenie działki w ROD. Altana działkowa powinna być funkcjonalna i estetyczna.
2. Altana działkowa może mieć powierzchnię zabudowy mierzoną po obrysie ścian zewnętrznych do 35 m². Do powierzchni zabudowy nie wlicza się tarasu, werandy lub ganku, o ile ich łączna powierzchnia nie przekracza 12 m².
3. Altana działkowa może mieć wysokość do 5 metrów przy dachu stromym i 4 metrów przy dachu płaskim.
4. Wysokość altany działkowej mierzy się od poziomu gruntu do najwyższego punktu dachu.

5. Odległość altany działkowej od granic działki nie może być mniejsza niż 3 metry. W przypadku niemożności spełnienia tego warunku ze względu na ukształtowanie działki, postanowienie ust. 6 stosuje się odpowiednio.
6. Jeżeli plan zagospodarowania ROD określa miejsce usytuowania altany działkowej, działkowiec może wybudować altanę działkową tylko zgodnie z tym planem. W przypadku braku planu zagospodarowania, zarząd ROD określa w drodze uchwały miejsce usytuowania altany działkowej, które powinno zapewniać funkcjonalność działki oraz być możliwie najmniej uciążliwe dla działkowców z sąsiednich działek.

§ 45 [**Budowa lub rozbudowy altany działkowej**]

1. Działkowiec obowiązany jest zawiadomić na piśmie zarząd ROD o zamiarze budowy, nadbudowy lub rozbudowy altany działkowej, załączając rysunek uwzględniający jej powierzchnię zabudowy i wysokość oraz usytuowanie względem granic działki zgodnie z wymogami określonymi w § 44.
2. Zarząd ROD sprawuje nadzór w zakresie realizacji wymogów określonych w § 44. W ramach tego nadzoru zarząd ROD sprawdza również, czy altana działkowa jest zgodna z zawiadomieniem, o którym mowa w ust. 1. Postanowienie § 74 stosuje się odpowiednio.
3. Na działkowcu spoczywa odpowiedzialność za właściwe usytuowanie altany działkowej i jej budowę, nadbudowę lub rozbudowę zgodnie z wymogami przewidzianymi w regulaminie ROD i przepisach powszechnie obowiązujących.

§ 46 [**Skutki naruszeń zasad dotyczących altan**]

1. Zarząd ROD nakazuje działkowcowi wstrzymanie budowy, nadbudowy lub rozbudowy altany działkowej w przypadku zaistnienia przesłanek uzasadniających podejrzenie naruszenia przepisów regulaminu.
2. W przypadku stwierdzenia przez zarząd ROD budowy, nadbudowy lub rozbudowy altany działkowej z naruszeniem przepisów regulaminu, działkowiec zobowiązany jest do usunięcia nieprawidłowości, a nawet do rozebrania budowanej lub rozbudowywanej altany działkowej, jeśli naruszenia nie mogą zostać usunięte w inny sposób.
3. W przypadku powzięcia informacji, że na terenie działki wybudowano, nadbudowano lub rozbudowano altanę działkową lub inny obiekt z naruszeniem przepisów prawa, zarząd ROD, w imieniu PZD, zgłasza naruszenie do właściwego organu administracji publicznej.

4. Stwierdzenie przez właściwy organ administracji publicznej naruszenia prawa, o którym mowa w ust. 3, stanowi podstawę do zastosowania sankcji określonych w ustawie.

§ 47 [**Szklarnia**]

Szklarnia na działce może mieć powierzchnię nie przekraczającą 25 m² i wysokość 3 m. Nie może ona posiadać stałych urządzeń grzewczych oraz urządzeń, których funkcjonowanie zanieczyszcza środowisko.

§ 48 [**Tunele foliowe, szklarnie i okna inspektowe**]

1. Tunele foliowe na działce nie mogą przekraczać 20% całkowitej powierzchni działki i 3 m wysokości z tym, że w razie jednoczesnego posiadania szklarni i tuneli foliowych ich łączna powierzchnia nie może przekraczać 20% całkowitej powierzchni działki.
2. Szklarnia i tunel foliowy powinny być usytuowane w odległości nie mniejszej niż 1 m od granic działek sąsiednich, granicy ROD i dróg komunikacyjnych w ROD.
3. Zarząd ROD nakazuje rozbiorę szklarni i tuneli foliowych z powodu nieestetycznego wyglądu lub nieprzestrzegania regulaminu przy ich stawianiu.
4. Okna inspektowe na działce mogą mieć łączną powierzchnię do 9 m².

§ 49 [**Zbiorniki wodne**]

1. Na działce mogą być usytuowane czasowe lub stałe zbiorniki wodne o powierzchni:
 - 1) basen i brodzik łącznie do 15 m²,
 - 2) oczko wodne do 10 m².
2. Łączna powierzchnia zbiorników wodnych, o których mowa w ust. 1, nie może przekraczać powierzchni 15 m², a ich głębokość nie może przekraczać 1m.
3. Odpowiedzialność za warunki sanitarno-higieniczne oraz bezpieczeństwo związane z budową i użytkowaniem zbiornika ponosi działkowiec.

§ 50 [**Pergole i trejaże**]

1. Pergole, trejaże i inne podpory do roślin pnących na działce nie mogą być usytuowane w odległości mniejszej niż 1 metr od granic działki.
2. W odległości do 2 metrów od granic działki, pergole, trejaże i inne podpory do roślin pnących nie mogą przekraczać wysokości 2 metrów.

§ 51 [**Ogrodzenie działki**]

1. Ogrodzenie działki nie może przekraczać wysokości 1 metra i powinno być ażurowe.
2. Umieszczanie na ogrodzeniach ostro zakończonych elementów, drutu kolczastego

oraz innych podobnych wyrobów i materiałów jest zabronione.

§ 52 [*Żywopłoty*]

1. Na granicy działek, za pisemną zgodą użytkownika sąsiedniej działki, można zakładać żywopłoty.
2. Wysokość żywopłotu na granicy pomiędzy działkami ustalają sąsiadujący użytkownicy z tym, że nie może ona przekraczać 1 metra.
3. Żywopłoty rosnące przy granicy działki z alejką (drogą wewnętrzną) nie mogą przekraczać wysokości 1 metra i muszą być prowadzone w ten sposób, aby nie przerastały poza granicę działki.
4. Żywopłoty rosnące na granicy działki będącej jednocześnie granicą ROD nie mogą przekraczać wysokości 2 metrów i muszą być prowadzone w ten sposób, aby nie przerastały poza ogrodzenie ROD.

§ 53 [*Drzewa i krzewy owocowe*]

1. Gatunki i odmiany drzew owocowych słabo rosnących i karłowatych należy sadzić w odległości co najmniej 2 metrów od granicy działki. W przypadku moreli należy zachować odległość co najmniej 3 metrów. Czereśnia i orzech włoski nie mogą być sadzone w odległości mniejszej niż 5 metrów od granicy działki, z wyjątkiem szczepionych na podkładach słabo rosnących, które można sadzić w odległości nie mniejszej niż 3 metry.
2. Krzewy owocowe należy sadzić w odległości nie mniejszej niż 1 m od granicy działki, a krzewy leszczyny 3 metrów.

§ 54 [*Drzewa i krzewy ozdobne*]

1. Dopuszcza się sadzenie drzew ozdobnych, w tym iglaków, pod warunkiem, że będą to gatunki i formy słabo rosnące.
2. Drzewa ozdobne, o których mowa w ust.1, należy sadzić w odległości co najmniej 2 m od granic działki.
3. Dopuszcza się sadzenie drzew ozdobnych w odległości 1 metra od granicy działki, o ile ich wysokość nie przekroczy 2 metrów.
4. Krzewy ozdobne silnie rosnące należy sadzić w odległości co najmniej 2 m, a krzewy słabo rosnące i płozące formy iglaków co najmniej 1 m od granic działki.
5. W odległości 2 m od granicy działki wysokość drzew i krzewów ozdobnych nie powinna osiągać więcej niż 3 m.

§ 55 [*Cięcie i prześwietlanie drzew i krzewów*]

1. Działkowiec zobowiązany jest do cięcia i prześwietlania drzew oraz krzewów owocowych i ozdobnych w taki sposób, aby gałęzie nie przekraczały granic działki.

2. W razie niedopełnienia obowiązku określonego w ust. 1, użytkownik sąsiedniej działki może obciąć przechodzące gałęzie, o ile wcześniej wyznaczył sąsiadowi odpowiedni termin do ich usunięcia.
3. Uprawnienie wynikające z ust. 2 przysługuje również zarządowi ROD, gdy gałęzie przechodzą na teren ogólny ROD.

§ 56 [*Zabiegi ochrony roślin*]

1. Działkowiec zobowiązany jest do zwalczania na użytkowanej działce chorób i szkodników roślin oraz chwastów.
2. Działkowiec może stosować na działce chemiczne zabiegi ochrony roślin wyłącznie preparatami dopuszczonymi do obrotu.
3. Zabieg, o którym mowa w ust. 2, może być przeprowadzony tylko w przypadku, gdy możliwym jest zapewnienie bezpieczeństwa dla ludzi i upraw ogrodniczych zarówno na własnej działce, jak i działkach sąsiednich.
4. Przed zastosowaniem środków ochrony roślin działkowiec zobowiązany jest do poinformowania o tym sąsiadów podając nazwę preparatu, okres karencji i datę przeprowadzenia zabiegu.

§ 57 [*Zakaz uprawy określonych roślin*]

W ROD obowiązuje całkowity zakaz uprawy maku oraz innych roślin, których uprawa jest zakazana na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 58 [*Dopuszczalny chów zwierząt*]

1. Z zachowaniem odpowiednich warunków sanitarnych i higienicznych, działkowiec może prowadzić na działce wyłącznie chów gołębi, kur i królików, których dopuszczalną liczbę określa zarząd. Hodowla gołębi wymaga uprzedniej zgody walnego zebrania ROD i nie może być prowadzona w odległości do 5 km od granicy lotniska stosownie do wymogów określonych w ustawie – Prawo lotnicze.
2. Pomieszczenia dla zwierząt, o których mowa w ust. 1, stanowią integralną część altany działkowej i wliczane są do jej normatywnej powierzchni.
3. Działkowiec odpowiada za szkody powstałe w związku z prowadzeniem chowu zwierząt, o których mowa w ust. 1.
4. Chów zwierząt, o których mowa w ust. 1, jest dopuszczalny, o ile odrębne przepisy, w szczególności przepisy prawa miejscowego, nie stanowią inaczej.

§ 59 [Zakres zagospodarowania działki]

Działkowiec zobowiązany jest do zagospodarowania i korzystania z działki zgodnie z jej przeznaczeniem i w taki sposób, aby nie stwarzać zagrożeń lub utrudnień w korzystaniu z działek przez sąsiadów.

§ 60 [Nadzór nad zagospodarowaniem działki]

Bezpośredni nadzór nad zgodnym z regulaminem zagospodarowaniem działki, w tym w sprawach dotyczących altany działkowej i innych trwałych urządzeń, sprawuje zarząd ROD.

ROZDZIAŁ VI Społeczna Służba Instruktorska

§ 61 [Skład i zasady działania SSI]

1. Społeczną Służbę Instruktorską tworzą:
 - 1) instruktorzy ogrodowi,
 - 2) instruktorzy okręgowi,
 - 3) instruktorzy krajowi.
2. Szczegółowy tryb powoływania oraz działania instruktorów Społecznej Służby Instruktorskiej określa Krajowa Rada PZD.

§ 62 [Cele instruktorów SSI]

Instruktorów Społecznej Służby Instruktorskiej powołuje się w celu realizacji zadań doradczych w zakresie zagospodarowania, modernizacji ROD i działek, upowszechniania wiedzy i nowości ogrodniczych, pomocy działkowcom w zagospodarowaniu i użytkowaniu działki oraz racjonalnej i zdrowej uprawy roślin, a także ochrony środowiska.

§ 63 [Działalność instruktorów SSI]

Instruktorzy ogrodowi Społecznej Służby Instruktorskiej:

- 1) prowadzą poradnictwo i instruktaż w zakresie zagospodarowania i modernizacji działek oraz uprawy roślin,
- 2) propagują wiedzę i oświatę ogrodniczą poprzez organizowanie prelekcji i szkoleń dla działkowców,
- 3) wdrażają postanowienia regulaminu ROD,
- 4) utrzymują kontakty z placówkami pracującymi na rzecz ogrodnictwa.

§ 64 [Zadania instruktorów SSI]

Instruktorzy Społecznej Służby Instruktorskiej:

- 1) biorą udział w przeglądach stanu zagospodarowania ROD i działek oraz pracach ogrodowych komisji konkursowych,
- 2) przedkładają zarządowi ROD wnioski w sprawach zagospodarowania i modernizacji ROD i działek, działalności szkoleniowej i zaopatrzeniowej,

- 3) mogą uczestniczyć w posiedzeniach zarządu ROD i komisji problemowych, na których omawiane są sprawy zagospodarowania i modernizacji ROD i działek oraz zagadnienia ogrodnicze i szkoleniowe.

§ 65 [Obowiązki zarządu ROD wobec SSI]

Zarząd ROD zobowiązany jest do stworzenia odpowiednich warunków do pracy instruktorom ogrodowym Społecznej Służby Instruktorskiej, zapewniając szczególnie:

- 1) korzystanie z tablic informacyjnych w ROD,
- 2) udział w szkoleniach organizowanych przez okręgowe zarządy PZD i Krajowy Zarząd PZD.

§ 66 [Finansowanie SSI]

Działalność instruktorów ogrodowych zarząd ROD finansuje ze środków ogrodowego Funduszu Oświatowego PZD.

ROZDZIAŁ VII Przepisy porządkowe

§ 67 [Obowiązki porządkowe]

Działkowiec obowiązany jest:

- 1) dbać o estetyczny wygląd działki i ROD,
- 2) nie zakłócać spokoju sąsiadom, zwłaszcza poprzez korzystanie z urządzeń ponad przeciętną miarę,
- 3) utrzymywać w czystości i estetycznym stanie drogi, aleje oraz rowy melioracyjne:
 - a) na połowie ich szerokości, gdy do nich przylegają działki po obu stronach,
 - b) na całej ich szerokości, gdy do nich przylegają działki z jednej strony.

§ 68 [Zakazy porządkowe]

Działkowcom i innym osobom przebywającym na terenie ROD zabrania się:

- 1) zanieczyszczania działek, alejek, dróg, rowów melioracyjnych, terenów przylegających do działki oraz otoczenia ogrodu wszelkimi odpadami, w tym pochodzącymi z działki, np. gałęzie, chwasty,
- 2) wrzucania do ogrodowych pojemników na śmieci części roślin oraz nie pochodzących z działki odpadów komunalnych,
- 3) gromadzenia i przechowywania na działce przedmiotów niepotrzebnych do uprawy (korzystania z działki), a obniżających jej estetyczny wygląd, a także wszelkich odpadów, w tym nie pochodzących z działki,
- 4) stawiania szop, komórek, toalet wolnostojących itp.,
- 5) spalania na terenie ROD wszelkich odpadów i resztek roślinnych,

- 6) wjazdu na teren ROD osobowymi pojazdami mechanicznymi bez zgody walnego zebrania ROD,
- 7) parkowania na terenie ROD, poza wyznaczonymi do tego celu miejscami postojowymi, wszelkich pojazdów mechanicznych bez zgody walnego zebrania ROD,
- 8) mycia i naprawiania na terenie ROD - także na miejscach postojowych - wszelkich pojazdów mechanicznych,
- 9) polowania, detonowania petard i innych ładunków wybuchowych oraz strzelania z wszelkiej broni, w tym także z pneumatycznej, na terenie ROD,
- 10) wprowadzania i trzymania na terenie ROD psów bez smyczy i kagańca oraz stałego utrzymywania kotów i psów na działce,
- 11) naruszania, zmieniania infrastruktury ogrodowej, a w szczególności budowania bram i furtek w ogrodzeniu zewnętrznym,
- 12) sadzenia, a także usuwania drzew i krzewów oraz innych roślin na terenach ogólnych ROD,
- 13) prowadzenia na działce uprawy jednorodnej o charakterze produkcyjnym.

§ 69 [Wjazd na teren ROD]

Dopuszcza się wjazd na teren ROD pojazdów mechanicznych dowożących do działki nawozy, materiały budowlane itp. na zasadach określonych przez zarząd ROD. Zasady te mogą określać w szczególności trasy dojazdu, maksymalną łączną masę pojazdu wraz z ładunkiem, itp.

§ 70 [Prawa osób niepełnosprawnych]

1. Osoba niepełnosprawna ma prawo wjazdu na teren ROD pojazdem mechanicznym, którym dojeżdża do działki. Prawo wjazdu ma także pojazd dowożący tę osobę do działki.
2. Osoba niepełnosprawna ma prawo parkowania swego pojazdu na terenie działki, jeżeli wyposaży ją w odpowiednie miejsce postojowe (np. zatoczkę).
3. Zarząd ROD jest obowiązany zapewnić osobom niepełnosprawnym możliwość nieskrępowanego dotarcia pojazdem mechanicznym do działki.
4. Osobą niepełnosprawną w rozumieniu niniejszego postanowienia jest osoba, która na skutek stwierdzonej urzędowo niepełnosprawności ma trudności z samodzielnym poruszaniem się.

§ 71 [Zasady usuwania drzew ozdobnych]

1. Usunięcie z terenów ogólnych ROD lub działki ozdobnych drzew następuje za zezwoleniem właściwego organu administracji publicznej w

przypadkach określonych w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

2. Zezwolenie wydawane jest na wniosek:
 - 1) zarządu ROD – w przypadku zamiaru usunięcia drzewa lub krzewu z terenu ogólnego ROD,
 - 2) działkowca – w przypadku zamiaru usunięcia drzewa z terenu działki.

§ 72 [Oznaczenie alejek i działek]

1. Alejki ogrodowe powinny posiadać nazwy lub numery.
2. Działka oznaczona jest tabliczką z numerem porządkowym, umieszczoną w widocznym miejscu.

§ 73 [Wstęp na działkę]

1. Wstęp na działkę w czasie nieobecności działkowca lub jego rodziny jest zabroniony.
2. Przepisy ust. 1 nie mają zastosowania w przypadku zagrożenia życia lub mienia.

§ 74 [Prawo wstępu na działkę]

1. W celu sprawdzenia stanu zagospodarowania działki, odczytu liczników wody i energii elektrycznej, sprawdzenia prawidłowości połączeń instalacji elektrycznej i wodociągowej, działkowiec ma obowiązek umożliwić wstęp na działkę i do altany działkowej osobom upoważnionym przez zarząd ROD.
2. Mimo braku zgody działkowca, osoby upoważnione przez zarząd ROD są uprawnione do wstępu na działkę w celu przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 1, jeżeli z co najmniej 7-dniowym wyprzedzeniem zawiadomią na piśmie działkowca o konieczności wstępu na teren działki.

§ 75 [Czasowe wyłączenie prądu]

1. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności związanych ze złym stanem technicznym sieci, niemożliwością zapobieżenia kradzieżom prądu, bezpieczeństwem ogrodu, zarząd ROD może podjąć decyzję o czasowym wyłączeniu energii elektrycznej w ogrodzie w okresie jesienno - zimowym. Uchwała w tej sprawie powinna być szczegółowo uzasadniona.
2. Walne zebranie może w drodze uchwały zobowiązać zarząd ROD do wyłączenia energii elektrycznej w ogrodzie w okresie jesienno - zimowym.

§ 76 [Zasady przyłączenia do sieci]

W ROD posiadających sieć wodociągową, kanalizacyjną lub elektryczną działkowiec może przyłączyć działkę do sieci wyłącznie po uzyskaniu zgody zarządu ROD.

§ 77 [Zasady i koszty korzystania z wody]

1. Wodą pobieraną z ujęć miejskich i ogrodowych należy gospodarować oszczędnie.
2. Rozliczanie kosztów wody zużytej przez działkowca może odbywać się wyłącznie na zasadach ustalonych przez zarząd ROD i zatwierdzonych przez walne zebranie ROD.
3. Opłatę za użytą wodę uiszcza się według wskazań licznika po cenie ustalonej dla odbiorcy lub ryczałtowo według zasad ustalonych przez walne zebranie ROD.
4. Koszty związane z dostawą wody do działek i eksploatacją sieci ogólnogrodowej pokrywane są z odpowiedniej opłaty ogrodowej przeznaczonej na te cele.
5. Stwierdzenie przez zarząd ROD pobierania wody przez działkowca poza wodomierzem, uznaje się za kradzież na szkodę ROD.

§ 78 [Zasady i koszty korzystania z prądu]

1. Korzystanie z energii elektrycznej przez działkowca może odbywać się wyłącznie na zasadach uchwalonych przez walne zebranie ROD i zgodnych z obowiązującymi w PZD.
2. Opłatę za użytą energię elektryczną uiszcza się według wskazań podlicznika po cenie ustalonej przez zakład energetyczny w terminach wyznaczonych przez zarząd ROD.
3. Koszty związane z dostawą energii do działek oraz eksploatacją sieci ogólnogrodowej, pokrywane są z odpowiedniej opłaty ogrodowej przeznaczonej na te cele.
4. Stwierdzenie przez zarząd ROD pobierania przez działkowca energii elektrycznej poza licznikiem, uznaje się za kradzież na szkodę rodzinnego ogrodu działkowego.

§ 79 [Opiekun działki]

1. W uzasadnionych przypadkach (np. długotrwała choroba) zarząd ROD może wyrazić zgodę - na wniosek działkowca - na ustanowienie opiekuna działki na okres do dwóch lat.
2. Odpowiedzialność za skutki opieki ponosi działkowiec, w imieniu którego działał opiekun.

§ 80 [Odpowiedzialność działkowca]

1. Działkowiec winny działania lub zaniechania, przez które PZD poniósł szkodę, odpowiada za nią osobiście. Odpowiedzialność ta obejmuje w szczególności obowiązek zrekompensowania kosztów poniesionych przez PZD w celu usunięcia naruszeń w infrastrukturze ogrodowej.
2. Działkowiec odpowiada również za szkody wyrządzone przez osoby przebywające za jego zgodą na działce i w ROD.

§ 81 [Zgłaszania zmiany danych osobowych]

1. Działkowiec ma obowiązek zgłaszania do zarządu ROD na piśmie zmianę danych osobowych, w tym zmianę miejsca zamieszkania i adresu do korespondencji.
2. Działkowiec ponosi odpowiedzialność za skutki niezgłoszenia zmiany danych osobowych, które mogły mieć wpływ na decyzje zarządu ROD związane z prawem do działki.
3. W razie zaniedbania obowiązku zgłoszenia zmiany miejsca zamieszkania lub w przypadku nieprzyjęcia korespondencji, skierowane do działkowca pisma, po ich zwrocie przez pocztę, pozostawia się w aktach ze skutkiem doręczenia.

§ 82 [Wylączenie odpowiedzialność]

PZD nie ponosi odpowiedzialności odszkodowawczej z tytułu strat spowodowanych przez powódź, pożar, gradobicie, suszę, huragan itp. oraz powstałych na skutek kradzieży i dewastacji.

ROZDZIAŁ VIII Opłaty ogrodowe

§ 83 [Opłaty ogrodowe]

1. Działkowiec jest obowiązany uczestniczyć w pokrywaniu kosztów funkcjonowania ROD w częściach przypadających na jego działkę, przez uiszczanie opłat ogrodowych.
2. Opłaty ogrodowe są uchwalane corocznie przez walne zebranie, które określa wysokość lub sposób wyliczenia tych opłat oraz termin jej uiszczenia, jednak nie później niż do 30 czerwca.
3. Na koszty funkcjonowania ROD składają się w szczególności:
 - 1) wydatki na inwestycje, remonty i bieżącą konserwację infrastruktury ogrodowej;
 - 2) opłaty za dostawę energii elektrycznej i ciepłej, gazu i wody, w części dotyczącej terenu ogólnego i infrastruktury ogrodowej;
 - 3) ubezpieczenia, podatki i inne opłaty publicznoprawne;
 - 4) wydatki na utrzymanie porządku i czystości;
 - 5) wydatki związane z zarządzaniem ROD.
4. Na warunkach określonych w statucie PZD, działkowiec zalegający z opłatami ogrodowymi może zwolnić się od tego obowiązku także w ten sposób, że za zgodą zarządu ROD bezpłatnie wykona osobiście lub poprzez osobę bliską prace na rzecz ROD odpowiadające wartości zobowiązania z tytułu opłat ogrodowych.

§ 84 [Zawiadomienie o zmianie opłat]

1. Zarząd ROD zawiadamia działkowców o zmianie wysokości opłat ogrodowych poprzez zamieszczenie informacji w miejscu umożliwiającym każdemu działkowcowi

zapoznanie się z tą informacją, a w szczególności poprzez jej zamieszczenie na tablicy informacyjnej lub stronie internetowej ROD.

2. Zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, zarząd ROD dokonuje co najmniej 14 dni przed upływem terminu do wnoszenia opłat ogrodowych, nie później jednak niż do końca miesiąca poprzedzającego ten termin.

ROZDZIAŁ IX

Postanowienia końcowe

§ 85 [Interpretacja regulaminu]

Interpretacja postanowień regulaminu należy do Krajowej Rady PZD.

§ 86 [Wejście w życie; przepisy przejściowe]

1. Regulamin wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 roku. Z tym dniem traci moc obowiązującą Regulamin Rodzinnego Ogrodu Działkowego uchwalony w dniu 21 lutego 2014 roku przez Krajową Radę PZD.
2. Do gospodarzy ustanowionych przed dniem wejścia w życie niniejszego regulaminu nie stosuje się § 15 ust. 1. W tym zakresie obowiązują postanowienia dotychczasowe.
3. Dostosowanie wysokości ekranu izolującego pasiekę od pozostałej części ROD do wymogu określonego w § 37 ust. 3 następuje do dnia 31 marca 2016 roku.